

Valsts administrācijas
skola

Administratīvais process un tā ietekme uz mazo un vidējo uzņēmumu darbību

Jeļena Bārbale

Rīga

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Valsts administrācijas
skola

Mācību plānojums

8:30 - 10:30	1.daļa
10:30-10:45	kafijas pauze
10.45 – 12.30	2.daļa

Valsts administrācijas
skola

Izskatāmie jautājumi

1. Administratīvais process kā publisko tiesību nozare. Publisko un privāto tiesību jomas atšķirības.
2. Tiesību avoti, ārējie un iekšējie normatīvie akti, normatīvo aktu hierarhija.
3. Tiesību normu kolīziju risināšanas principi. Tiesību normu interpretācijas metodes, analogijas pielietošana, juridiskās obstrukcijas aizliegums.
4. Valsts pārvaldes un administratīvā procesa principi un to piemērošana.
5. Administratīvā lieta un tās stadijas.
6. Administratīvais process iestādē, lietderības izvērtēšana.
7. Administratīvais process tiesā.
8. Regulējums administratīvās atbildības jomā.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvās tiesības

ir publisko tiesību nozare, kura regulē publiskās administrācijas institūciju (valsts pārvaldes iestāžu) darbību un to, kā pār šo darbību īsteno kontroli.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvās darbības īpatnības:

Iesaistītas divas puses – publiskās administrācijas un privātpersona;

Saturu veido jēdziena “administrēt” saturs (pārvaldīt, paredzēt, organizēt, izrīkot, koordinēt, kontrolēt);

Administratīvā darbība ir ierobežota no likumdevēja un tiesas puses.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvi tiesisko attiecību būtība

Administratīvi tiesiskās attiecības ir administratīvo tiesību normu regulētas sabiedriskās attiecības, kuras attiecību dalībniekiem administratīvās darbības jomā paredz noteiktas tiesības un pienākumus.

Administratīvi tiesisko attiecību īpatnības

- 1) Viens no attiecību subjektiem noteikti ir publiskās administrācijas institūcija;
- 2) Vienam no attiecību subjektiem dominēs tiesības, otram – pienākumi;
- 3) Publiskās administrācijas institūcijām ir tiesības izdot *valsts pārvaldes aktus* (normatīvos aktus, administratīvos aktus, īstenot faktisko rīcību), slēgt *publisko tiesību līgumus (īpašā administratīvo līgumu nozīmē)*, lai iedarbotos uz privātpersonām;
- 4) Attiecības var rasties vienpusēji;
- 5) Strīdi, kas radušies starp administratīvi tiesisko attiecību dalībniekiem tiek risināti padotības kārtībā augstākā institūcijā (pie amatpersonas) vai administratīvajā tiesā
- 6) Pastāv speciāla kārtība administratīvās atbildības piemērošanai.

Valsts administrācijas
skola

Process

savstarpēji secīgu darbību kopums, kas tiek veiktas, lai sasniegtu noteiktu rezultātu, vai kā kādas darbības veikšanas kārtību.

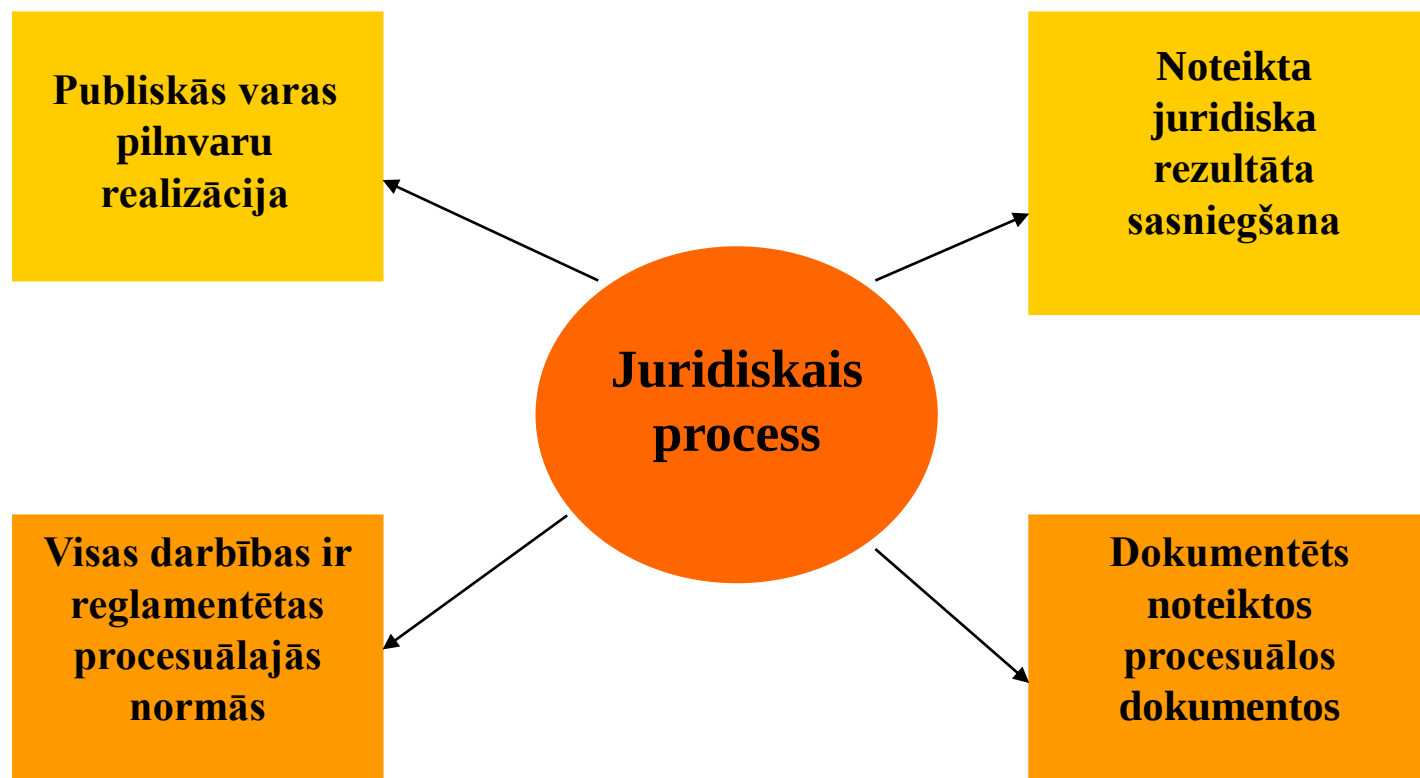
Būtiskākās procesa pazīmes:

Valsts administrācijas
skola

Juridiskā procesa pazīmes

Valsts administrācijas
skola

Procesuālās tiesības

Tiesību normu kopums, ar kurām tiek regulētas sabiedriskās attiecības, kuras rodas tiesvedības procesā vai ir saistītas ar gatavošanos tiesvedības procesam.

Tiesību normu kopums, kas reglamentē strīdu izskatīšanas kārtību, kā arī publiskās administrācijas institūciju darbības kārtību, kas izpaužas vispārēju vai individuālu juridisku lēmumu sagatavošanā, pieņemšanā un dokumentālā sagatavošanā.

Valsts administrācijas
skola

Procesuālo tiesību uzdevumi

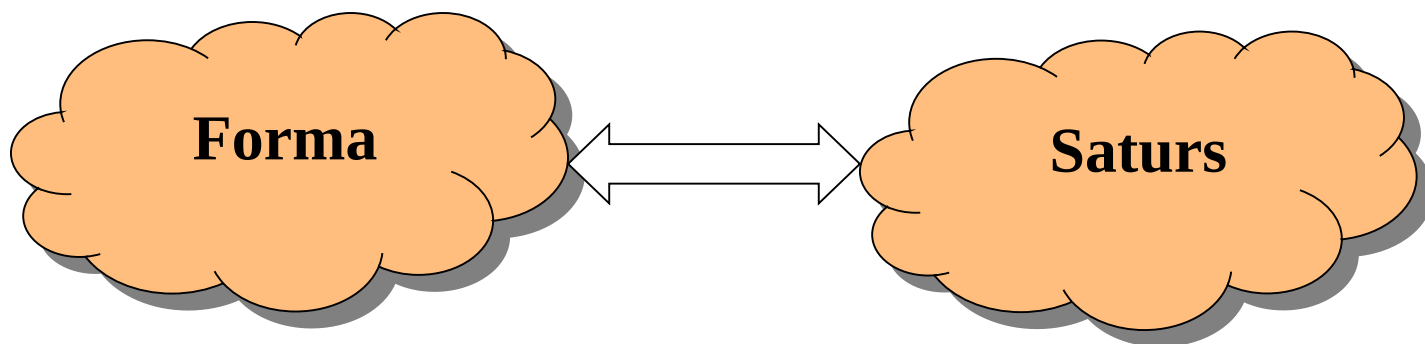
1. Nostiprina optimālos publiskās varas īstenošanas mehānismus;
2. Notiek varas pašaprobežošanās;
3. Informē privātpersonas par jautājumu izlemšanas kārtību, nostiprina viņu tiesību un likumīgo interešu īstenošanas garantijas, tiesības un aizsardzību.

Valsts administrācijas
skola

Materiālo un procesuālo tiesību normu mijiedarbība

Procesuālās tiesības ir materiālo tiesību
satura realizācijas forma

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā procesa tiesības – publisko tiesību nozare

ir procesuālo tiesību nozare, kas reglamentē attiecības, kas rodas, publiskas administrācijas institūcijām pildot valsts pārvaldes funkcijas un tiesai īstenojot administratīvo tiesvedību.

Valsts administrācijas
skola

Publisko un privāto tiesību nošķiršana

Svarīga, lai varētu noteikt, kuras tiesību nozares principi būtu attiecināmi uz tiesiskajām attiecībām un strīdu risināšanas procesuālās kārtības noskaidrošanai.

Nošķiršanas kritēriji:

- 1.vai lēmumu var pieņemt tikai ar valsts varu apveltīts subjekts?
- 2.vai lēmuma pieņemšanā un izpildē izpaužas valsts varas realizācija kā mērķis?

Piemēri:

1. Pašvaldība pieņem lēmumu par nekustamā īpašuma nomu – *darbība publisko vai privāto tiesību jomā?*
2. Pašvaldība pieņem lēmumu palīdzības dzīvokļu jautājuma risināšanas ietvaros, piešķirot pabalstu komunālo maksājumu segšanai - *darbība publisko vai privāto tiesību jomā?*

Valsts administrācijas
skola

Divpakāpju teorija

Viena procesa ietvaros vienlaikus var savīties gan publiskās tiesības, gan privātās tiesības.

Piemēri:

Publisko iepirkumu procedūra – darbība publisko tiesību jomā, lēmums par uzvarētāju ir administratīvais akts, savukārt publiskā iepirkuma rezultāts ir līguma noslēgšana ar uzvarētāju privāto tiesību jomā.

Osta ir publiska lieta, taču tai tiesību normās ir paredzēta privāttiesiska lietošanas kārtība, slēdzot lietošanas līgumus.

Valsts administrācijas
skola

Publisko un privāto tiesību nošķiršana

Casus risināšana.....

Valsts administrācijas
skola

Administratīvo tiesību un administratīvā procesa tiesību avoti

Ārējie normatīvie akti

Tiesību avots ar augstāko juridisko spēku –
Satversme (Konstitūcija)

Primārie tiesību avoti – likumi

Atvasinātie tiesību avoti – Ministru kabineta
noteikumi, pašvaldību saistošie noteikumi

Iekšējie normatīvie akti

Cita veida tiesību avoti – tiesu precedenti un
tiesu prakse, parašu tiesības, starptautisko
tiesību normas un principi u.c.

Valsts administrācijas
skola

Starptautisko tiesību avotu spēks un piemērošana

Eiropas Savienības tiesību avotu sistēma un
to ietekme uz nacionālo tiesību avotu sistēmu

Starptautisko tiesību normas

Divpusējie un daudzpusējie starptautiskās
sadarbības līgumi

20.12.2018., Rīga

Administratīvais process un tā ietekme uz mazo un vidējo
uzņēmumu darbību

Valsts administrācijas
skola

Tiesību normu kolīziju risināšanas principi

Tiesību normu konkurence, jeb kolīzija (no lat. *collisio* – pretēju spēku centienu vai interešu sadursme) veidojas tādos gadījumos, kad tiesiskās situācijas atrisinājumam iespējams piemērot vairākas dažādas tiesību normas. Kolīzijas risināšanai jāizvēlas piemērotākais alternatīvais risinājums.

Tiesību normu kolīziju risināšanas principi

Kolīziju atrisināšanas veidi, ja konkurē:

- 1) dažāda juridiska spēka tiesību normas, piemēro to tiesību normu, kurai ir augstāks juridiskais spēks;
- 2) vienāda juridiska spēka vispārējā un speciālo tiesību norma, vispārējo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl to neierobežo speciālā tiesību norma;
- 3) vienāda juridiska spēka tiesību normas, piemēro jaunāko tiesību normu (noteicošais ir tiesību normas pieņemšanas datums);
- 4) vienāda juridiska spēka jaunāku vispārējo tiesību normu un vecāku speciālo tiesību normu, vecāko speciālo tiesību normu piemēro tiktāl, ciktāl tās mērķis nav pretrunā ar jaunākas vispārējās tiesību normas mērķi.

Tiesību normu interpretācija

Tiesību normu interpretācija un veidi:

- 1) **gramatiskā** (filoloģiskā) - noskaidro tiesību normas jēgu no valodnieciskā viedokļa;
- 2) **vēsturiskā** - noskaidro tiesību normas jēgu, ņemot vērā apstākļus, uz kuriem pamatojoties tā radīta;
- 3) **sistēmiskā** - noskaidro tiesību normas jēgu saistībā ar citām tiesību normām;
- 4) **teleoloģiskā** (jēgas un mērķa) - noskaidro tiesību normas jēgu, pamatojoties uz lietderīgu un taisnīgu mērķi, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz.

Analoģija

Ja iestāde vai tiesa konstatē tiesību sistēmā nepilnību, tā var šo nepilnību novērst, arī lietojot analoģijas metodi, tas ir:

- sistēmiski analizējot līdzīgu gadījumu tiesisko regulējumu un
- šīs analīzes rezultātā konstatētos tiesību principus piemērojot (*pārnesot*) konkrētajā gadījumā.

Ar analoģiju nedrīkst pamatot tādu administratīvo aktu, kurš ierobežo adresāta cilvēktiesības.

Valsts administrācijas
skola

Juridiskās obstrukcijas aizliegums

Juridiskās obstrukcijas aizlieguma principa precīzas izpratnes nolūkā nošķirami gadījumi:

1)kad likumdevējs nav paredzējis kādas dzīves situācijas noregulējumu, lai arī šādam regulējumam, ņemot vērā likuma plānu, vajadzētu būt – *likuma robs*, no gadījumiem,

2)kad likumdevējs apzināti izšķīries kādu jautājumu noregulēt citādākā veidā, nekā tas, personas ieskatā, būtu bijis jānoregulē – *apzināta likumdevēja griba*. Šajā gadījumā nevar runāt par to, ka tiesai būtu kompetence koriģēt likumdevēja gribas aktu. Pretējā gadījumā tiktu pārkāpts valsts varas dalīšanas princips.

(Senāta Administratīvo lietu departamenta 2012.gada 27.marta spriedums lietā Nr. A42406905)

Valsts administrācijas
skola

Analoģijas un juridiskās obstrukcijas aizlieguma izvērtēšana

Casus risināšana.....

Valsts administrācijas
skola

Administratīvo tiesību principi

Tiesību normās vadošās idejas, kas raksturo tiesību būtību un specifiskās īpašības. Vispārējie tiesību principi ir katras tiesību sistēmas tiesību tradīcijas un gars.

Literārajā nozīmē ar jēdzienu “princips” saprot *galveno noteikumu, nostādni, pamatu, vispārīgo patiesību.*”

Tiesību principi (lat. Principium pamats, pirmsākums) – tiesību normā izteiktās galvenās idejas, kas raksturo tiesību būtību un specifiskās īpatnības (kārtības, brīvības, likumības, miera, kompromisa, humānisma, demokrātijas, taisnīguma, atbildības par vainu, uzticības u.c. principī).

Valsts administrācijas
skola

Tiesību principu pārākums

Iestādei, izdodot jebkura veida administratīvo aktu, tostarp obligāto administratīvo aktu, ir jāvērtē, vai tas nesamērīgi neierobežo personas pamattiesības.

Valstij ir pienākums nodrošināt taisnīgu līdzsvaru starp indivīda tiesībām un sabiedrības interesēm. Šādu līdzsvaru ne vienmēr spēj panākt likumdevējs, pieņemot tiesību normas, tāpēc pienākums ievērot līdzsvaru gulstas arī uz tiesību piemērotāju, kas izvērtē katru gadījumu individuāli.

(Senāta Administratīvo lietu departamenta spriedums lietā Nr. SKA – 89/2007)

Valsts administrācijas
skola

Valsts pārvaldes iekārtas likuma principi

Likumības un tiesiskuma princips

Cilvēktiesību ievērošanas princips

Sabiedrības interešu ievērošana

Samērīguma princips

Neitralitātes princips

Labas pārvaldības princips

Pakalpojumu kvalitātes pārbaude un
uzlabošana

Informācijas atklātības princips

Pieejamības princips

Subsidiaritātes princips

Efektivitātes princips

citi principi, kas attīstīti judikatūrā, tiesību
zinātnē un tml.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā procesa objektīvās izmeklēšanas princips

Objektīvās izmeklēšanas princips – princips, kas atšķir administratīvā procesa tiesības no pārējām procesuālo tiesību nozarēm.

Objektīvās izmeklēšanas princips – nolēmums lietā nevar tikt pieņemts, kamēr nav noskaidroti visi nepieciešamie apstākļi taisnīgam un likumīgam lietas risinājumam. Iestāde un tiesa, ja nepieciešams, iegūst nepieciešamo informāciju pati un dod norādījumus lietas dalībniekiem.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā procesa likuma principi

Privātpersonas tiesību ievērošanas princips;
Vienlīdzības princips;
Tiesiskuma princips;
Tiesību normu saprātīgas piemērošanas
princips;
Patvaļas aizlieguma princips;
Tiesiskās palāvības princips;
Likuma atrunas princips;
Demokrātiskās iekārtas princips;
Samērīguma princips;
Likuma prioritātes princips;
Procesuālā taisnīguma princips
citi principi, kas attīstīti judikatūrā, tiesību
zinātnē un tml.

Valsts administrācijas
skola

«Konsultē vispirms» princips

Principa mērķis ir panākt *savstarpējo sapratni* starp uzņēmēju un kontrolējošo (uzraugošo) iestādi, uzsvaru liekot uz skaidrojošo darbu, nevis uz piespiedu līdzekļu piemērošanu.

Valsts administrācijas
skola

Tiesību principi

Casus risināšana.....

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā procesa dalībnieki iestādē un tiesā

Publiskās administrācijas institūcijas – valsts pārvaldes iestādes (tiešā un pastarpinātā pārvalde)

Privātpersonas – fiziskas un juridiskas personas, kam piemīt tiesībspēja un rīcībspēja

Valsts administrācijas
skola

Dalībnieku statuss ir atkarīgs no lietas stadijas

iesniedzējs;

iestāde, kuras lietvedībā ir administratīvā lieta;

adresāts;

trešā persona;

tiesību subjekts, kuram ir tiesības būt par privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizstāvi;

pieteicējs;

atbildētājs;

pārstāvis.

Valsts administrācijas
skola

Procesuālie termiņi – līdzeklis, kas efektīvi nosaka lietas virzību

Procesuālās darbības izpilda likumā
noteiktajos termiņos.

Ja procesuālais termiņš nav noteikts
likumā, to nosaka iestāde, tiesa vai tiesnesis.
Iestādes, tiesas vai tiesneša noteiktā termiņa
ilgumam jābūt tādām, lai procesuālo darbību
varētu izpildīt.

Valsts administrācijas
skola

Procesuālie termiņi

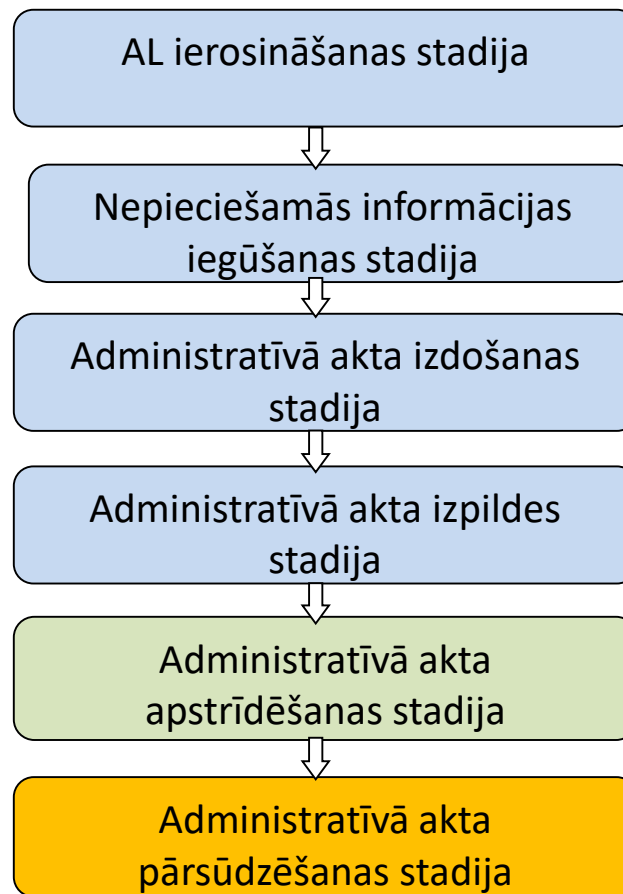
Procesuālās darbības veicamas noteiktajos procesuālajos termiņos. Procesuālā termiņa nokavējums neļauj veikts procesuālās darbības un īstenot tiesības.

Procesuālo termiņu var apturēt, pagarināt un nokavēto procesuālo termiņu - atjaunot.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvās lietas (AL) stadijas

Valsts administrācijas
skola

AL ierosināšana

Jāizvērtē:

- Vai iestādei ir tiesības risināt administratīvi tiesiskus jautājumus;
- Vai tas atbilst iestādes nozares kompetencei;
- Vai tā ir kompetenta risināt konkrēto jautājumu.

AL ierosināšanas pamati.

Administratīvā procesa likuma nosacījumi

Valsts administrācijas
skola

Nepieciešamās informācijas iegūšana

Iestādes pienākums iegūt lietā nepieciešamo informāciju;

Iestādes pienākums nodrošināt personas datu un komercnoslēpuma aizsardzību.

Valsts administrācijas
skola

Iestādes administratīvā procesa juridiskie «pamatrīki»

Administratīvais akts - uz āru vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju.

Faktiskā rīcība - iestādes rīcība publisko tiesību jomā, kas neizpaužas tiesību akta veidā un kas ir vērsta uz faktisko seku radīšanu, ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārums.

Publisko tiesību līgums – likumā noteiktā kārtībā, ievērojot virkni nosacījumu, noslēgts līgums, lai nodrošinātu valsts pārvaldes funkciju efektīvu izpildi.

Uzziņa par tiesībām - valsts pārvaldes iestādes rakstiski sniegta informācija privātpersonai konkrētas tiesiskas situācijas risināšanā (tiesību un pienākumu kopums) savas kompetences ietvaros.

Valsts administrācijas
skola

Lietderības apsvērumi

Lietderības apsvērumi ir *pamatojums* rīcībā
brīvības īstenošanai.

Apsverot administratīvā akta izdošanas vai tā
satura lietderību, iestāde lemj:

- 1) par administratīvā akta nepieciešamību, lai
sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi;
- 2) par administratīvā akta piemērotību attiecīgā
mērķa sasniegšanai;
- 3) par administratīvā akta vajadzību, tas ir, par to,
vai šo mērķi nav iespējams sasniegt ar līdzekļiem,
kuri mazāk ierobežo administratīvā procesa
dalībnieku tiesības vai tiesiskās intereses;
- 4) par administratīvā akta atbilstību, salīdzinot
privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības
interesu ieguvumu un ņemot vērā, ka
privātpersonas tiesību būtisku ierobežošanu var
attaisnot tikai ievērojams sabiedrības ieguvums.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā procesa «pamatrīki»

Casus risināšana.....

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā akta izpilde

Administratīvā akta spēkā stāšanās un personas tiesības lūgt tālāk to pārskatīt un attiecīgās personu garantijas uz administratīvo aktu izpildes apturēšanu, paredzot izņēmuma gadījumus.

Izpildes kārtība: labprātīga un piespiedu izpilde.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā akta apstrīdēšana un pārsūdzēšana

Administratīvā procesa likuma un normatīvo aktu regulējums attiecībā uz personas tiesībām lūgt administratīvā akta pārskatīšanu iestādē un tiesā.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvais process tiesā

jeb jurisdiktīvā kontrole –

publiskās administrācijas (valsts pārvaldes) kontrole, kas tiek īstenota tiesu varas institūciju, kas apveltītas ar kompetenci risināt konfliktus, kuri izriet no administratīvi tiesiskajām attiecībām, darbības rezultātā.

Valsts administrācijas
skola

Jurisdiktīvās kontroles sistēmas:

❖ Vienotās jurisdiktīvās kontroles sistēma (ASV, Austrālija, Norvēģija) – administratīvo institūciju aktu kontroli īsteno vispārējās tiesas, administratīvo tiesu sistēma nepastāv;

❖ Atsevišķu jurisdiktīvo kontroļu sistēma (Francija, Vācija, Itālija, Turcija, Latvija) – pastāv vispārējās un speciālās jurisdikcijas administratīvās tiesas.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā tiesa

Trešā kasācijas instance
Augstākās tiesas Administratīvo
lietu departaments

Otrā apelācijas instance
Administratīvā apgabaltiesa

Pirmā instance
Administratīvā rajona tiesa

Valsts administrācijas
skola

Administratīvās lietas tiesā izskatīšanas posmi

- 1. Administratīvās lietas tiesā
ierosināšanas posms**
- 2. Administratīvās lietas izskatīšanas
posms**
- 3. Nolēmuma pieņemšanas posms**
- 4. Pārsūdzēšana, nolēmuma spēkā
stāšanās un izpilde**

Valsts administrācijas
skola

Pierādījumi un pierādīšanas līdzekļi

Pierādījumi – ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti administratīvā procesa dalībnieku prasījumi un iebildumi, kā arī ziņas par citiem faktiem, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Pierādīšanas līdzekļi:

- 1) Paskaidrojumi;
- 2) Liecinieku liecības;
- 3) Rakstveida pierādījumi;
- 4) Lietiskie pierādījumi;
- 5) Ekspertīze;
- 6) Personu apvienības viedoklis.

Valsts administrācijas
skola

Pierādījumu izvērtēšana

Pierādījumu izvērtēšana – pierādījumu
ticamība, pieļaujamība.

Loģikas metodes un secinājumu izdarīšana.

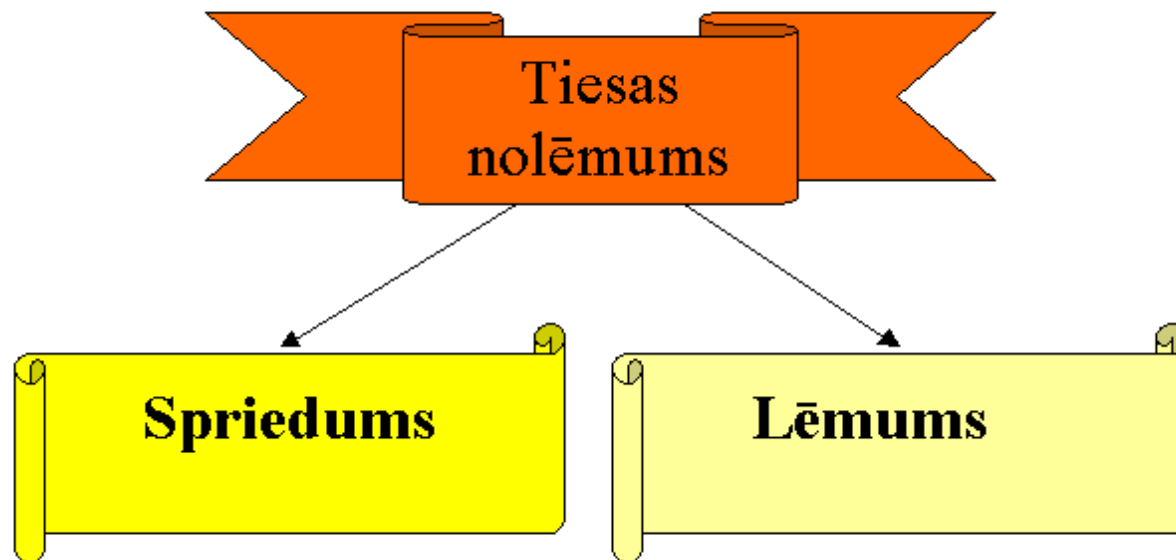
Galvenās pierādījumu vērtēšanas problēmas:

- a) Ir tikai viens informācijas avots/ziņu
trūkums;
- b) Pierādījumu iegūšanas, noformēšanas un
izvērtēšanas kļūdas.

Valsts administrācijas
skola

Nolēmuma pieņemšanas posms

Valsts administrācijas
skola

Apelācijas un kasācijas kārtība, nolēmuma izpilde

Tiesas nolēmuma pārskatīšana pēc būtības -
apelācijas tiesvedība.

Tiesas nolēmuma pārskatīšana sakarā ar
materiālo vai procesuālo tiesību normu
pieļautajiem pārkāpumiem – kasācijas
tiesvedība.

Nolēmuma izpilde pēc tā spēkā stāšanās –
labprātīga izpilde un piespiedu izpilde.

Valsts administrācijas
skola

NB! Speciāls regulējums administratīvās atbildības un soda piemērošanai

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa
regulējums un speciāla lietvedības kārtība
iestādē un tiesvedības kārtība tiesā.

Valsts administrācijas
skola

Atbildības jēdziens

Atbildība ir ētikas un tiesību kategorija – personības sociāli un morāli tiesiska attieksme pret sabiedrību (cilvēci kopumā), attieksme, kuru raksturo cilvēka morālā pienākumu izpildīšana un tiesisko normu ievērošana.

Atbildība – cilvēka spēja apzināties savas darbības sekas.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvā atbildība

Fiziskas, juridiskas personas vai amatpersonas atbildība valsts priekšā par administratīvo pārkāpumu, t.i. par prettiesisku darbību vai bezdarbību, kura apdraud valsts un sabiedrisko kārtību, īpašumu, cilvēktiesības, pilsoņa tiesības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā vai normatīvajos aktos ir paredzēts lietot administratīvo piespiešanu.

Valsts administrācijas
skola

AA ir raksturīgi šādas pazīmes

Tā iestājas tikai par prettiesisku darbību/bezdarbību un uzvedību;

Tā paredzēta tikai par tiesībpārkāpēja patiesu un likumos noteiktā kārtībā pierādītu vainu;

Tai jābūt lietderīgai;

Tai jābūt taisnīgai;

Tai jāspēj nodrošināt soda neizbēgamību par izdarīto tiesībpārkāpumu.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvais pārkāpums - AP

Par AP atzīstama

prettiesiska,

vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta)

darbība vai bezdarbība,

kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un

par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Valsts administrācijas
skola

AP raksturo četras pazīmes

Sabiedriskā bīstamība – likumdevējs ir noteicis, kāda rīcība ir atzīstama par sabiedriski bīstamu;

Prettiesiskums – nodarījums paredzēts normatīvajā aktā;

Vainīgums – persona tiek saukta pie AA, ja izdarītajā nodarījumā tiek konstatēta tās vaina;

Sodāmība – par AP tiek atzīts tāds pārkāpums, par kura izdarīšanu ir paredzēta AA.

Valsts administrācijas
skola

AP sastāvs

AP var tikt uzskatīts par tādu, ja ir konstatēts tā sastāvs:

- 1) Objekts
- 2) Objektīvā puse
- 3) Subjekts
- 4) Subjektīvā puse

Valsts administrācijas
skola

Administratīvais sods un tā mērķi

Administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Administratīvajam sodam ir divi mērķi:

- atbildības un sodīšanas mērķis,
- preventīvais mērķis.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvo sodu veidi

Par administratīvo pārkāpumu izdarīšanu var piemērot šādus administratīvos sodus:

- 1) brīdinājumu;
- 2) naudas sodu;
- 3) administratīvā pārkāpuma priekšmeta vai izdarīšanas rīka konfiskāciju;
- 4) personai piešķirto speciālo tiesību atņemšanu;
- 5) aizliegumu noteiktu laiku iegūt transportlīdzekļu vadīšanas tiesības;
- 6) aizliegumu noteiktu laiku iegūt atpūtas kuģu vadīšanās tiesības;
- 7) aizliegumu noteiktu laiku iegūt tiesības veikt civilās aviācijas gaisa kuģa lidojumu apkalpes locekļa pienākumus;
- 8) tiesību atņemšanu ieņemt noteiktus amatus;
- 9) administratīvo arestu.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvo sodu piemērošanas pamatprincipi

Sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Valsts administrācijas
skola

Lietvedība administratīvā pārkāpuma lietās, stadijas

1. Lietas ierosināšana
2. Administratīvā pārkāpuma protokola sastādīšana
3. Lēmuma pieņemšana
4. Lēmuma pārsūdzība augstākstāvošajā iestādei (amatpersonai) un tiesā.
5. Soda izpilde, nosacīti daļējā atbrīvošana no naudas soda samaksas.

Atsevišķu lietu kategoriju lietvedības
īpatnības.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvās atbildības un sodu politikas reforma

Likumprojekts «Administratīvo pārkāpumu procesa likums» —————> Administratīvās atbildības likums

Būtiskākais:

- plānotā dekodifikācija
- izmaiņas sodu veidos (brīdinājums; naudas sods; tiesību atņemšana; tiesību izmantošanas aizliegums)
- minimālas izmaiņas lietvedības kārtībā.

Valsts administrācijas
skola

Administratīvie pārkāpumi

Casus risināšana.....

Valsts administrācijas
skola

Paldies par Jūsu uzmanību!

Kontaktinformācija – Jelena Bārbale, jelena.barbale@inbox.lv

Mācību kurss finansēts no Eiropas Sociālā fonda projekta Nr.3.4.2.0/15/I/001 "Valsts pārvaldes cilvēkresursu profesionālā pilnveide labāka regulējuma izstrādē mazo un vidējo komersantu atbalsta jomā"

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē